

Elfizetési árak és helyben vidéken

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel.

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék.

Petőfi-utca 47. szám,

ahova a lap szellemi s anyagi részét illető közlemények küldendők

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

A magánhivatalnokok szervezkedése.

Az a nagy szociális átalakulás, amely az utóbbi évtizedekben az elmúlt egész művelt világban az összes néprétegeket megmozgatta, a bér munkásoktól eljutott végre a művelt középosztály legkevésbé független és leginkább lekötött rendjéhez, a magánhivatalnokhoz is. Az utóbbi években Németországban és Ausztriában nagy agitáció indult meg a magánhivatalnokok szociális helyzetének javítása érdekében és ez az agitáció hosszas erőfeszítések után elérte azt, hogy a törvényhozás a hivatalnokai kar gazdasági helyzetét többé-kevésbé megfelelő törvényekkel megjavította.

Mint minden szociális mozgalom, úgy ez is, legutoljára érkezett el hazánkba. A demokratikus haladás elvének terfoglalásával együtt mozdult meg a magyar hivatalnokai kar. Az újságolvasó közönség a legutóbbi napokban igen gyakran értesülhetett a magánhivatalnokok újabb és újabb győzelméről. A szervezkedés mind nagyobb eredményeket mutat fel és a legközelebbi jövőben remélhető az is, hogy a magyar hivatalnokai kar mindazokat az előnyöket meg fogja szerezni, amikben a német és osztrák magánhivatalnokok a törvényhozások jóvoltából részesültek. A magyar szervezkedésnek azonban legfőbb hibája a teljes és szoros centralizálás.

A régebbi és újonnan alakult országos szervezetek eddig nagyobb részt a fővárosi tisztviselői karral foglalkoztak. A szervezkedést azonban ki kell terjeszteni a vidékre is. A vidéket, amelyet eddig nagyjából figyelmen kívül hagytak, kiterjedt munkával sokkal erősebben és határozottabban lehet megszerezni, mint a fővárost. A vidéki hivatalnokai kar elhanyagoltan és szervezetenül áll szemben a vidéki intézetekkel és munkaadókkal. Városonként, vagy kerületenként kell a vidéki hivatalnokai kart szervezni és pedig nemcsak gazdasági, hanem politikai értelemben is. Amint a szociáldemokrata párt — ez ideig ugyan eredménytelenül — a politikai mozgalmakban is tömörül, úgy kell a hivatalnokai kart is tömöríteni. A szociáldemokrata párt politikai szervezése felett annyiban lesz előnyben egy meg-

szervező hivatalnokai kar, illetve hivatalnokai párt, amennyiben a hivatalnokok nagyobb része aktív és passzív szavazati joggal bír. Egy megszervezett hivatalnokai osztály minden vidéki kerületben elég tekintélyes számú lehet arra, hogy csak olyan jelölt megválasztásához járuljon hozzá, aki a hivatalnokai kar érdekeit is figyelemre méltatja.

A német és osztrák hivatalnokai kar szervezkedése és különösen elért eredményei ugyanarra az időre esnek, amikor az általános választójog elve felhangzott, illetve diadalra jutott. A mai parlament, amely az ezerholdasok és bankdirektorok, vagy azok lekötelezettjeinek országgyűlése, még ha megértene is a hivatalnokok szervezkedésének, kívánságainak és követeléseinek jogosságát, épen a munkaadókkal, illetve az intézetekkel való szoros kapcsolata és azokkal kongruens anyagi érdekei miatt, feltétlenül vonakodik a tisztviselők érdekeinek megtelése és igen sokszor az intézetek anyagi érdekeibe ütköző törvényeket hozni és reformokat megvalósítani.

Az általános választói jog elve ma már a magyar közéletben is tekintélyes faktor. Meg van tehát az alkalom arra, hogy a szervezkedés szükségére ébredő hivatalnokai kar egy már a közéletbe belekerült és gyakran használt és hangoztatott elvhez, egy nagy közéleti mozgalomhoz kapcsolja a maga érdekeit.

Ha a tisztviselők és hivatalnokok szervezkedése és mozgalmakja kizárólag a fővárosra fog szorítkozni és esetleges prűdériából vagy gyávaságból a politikát még legtisztább értelemben is meilőzni akarja, akkor talán a fővárosi tisztviselők, sőt esetleg a vidékiek is fognak bizonyos előnyökben részesülni intézeteik részéről, de ezeknek az előnyöknek mindig csak ajándék és kedvezmény jellege lesz. Ki kell építeni tehát egy hatalmas országos szervezetet, amelynek karjai elnyuljanak az ország legtávolabbi részébe is és nem szabad megijedni a politika szótól, sem pedig az általános választói jog nagy elvétől, amely diadalutjában feltétlenül meg fogja hozni a jutalmat mindazok számára, akik mellé állottak és diadalra juttatták.

R. I.

A „Titanic” pusztulásáról.

Dr. Schlick Ottó mérnök.

Még általános az izgatottság a mérhetetlen szerencsétlenség miatt, mely az angol kereskedelmi hajóraj legnagyobb és legújabb személyszállító gőzösét érte és máris — úgy mint előbb, hasonló alkalmakkor — előállt a sajtóban javaslatokkal, hogyan lehetne ilyen katasztrófákat megelőzni. Bárha ezek a javaslatok a legtöbb esetben kevésbé valának beható szakismeretre, úgy mégis a legszebb, legjobb szándék sugalja őket és azért elismerésre méltóak. Rendszerint a javaslatok nagyobb számu vízhatlan válaszfalak alkalmazására, a mentőesónakok szaporítására és szerkezetükre, az összeütközések elkerülését célzó gyorsabb hajómegállítási készülékekre stb.-re vonatkoztak.

A „Titanic” pusztulásának esetéből kifolyólag azonban új szempont jut a sajtóban érvényhez, amely szerint a személyszállító gőzösek biztonsága károsan befolyásolhatná. Azt állítják ugyanis, hogy a modern személyszállító gőzösek nagy méretű veszélyesek, amit többi közt azzal is okolnak meg, hogy az ilyen óriási hajók nem eléggé mozgékonyak.

Ezt a nézetet meg kell cáfolni, mert tényleg úgy áll a dolog, hogy csak a főméretek nagyobbításával lehetett a modern gőzöseknek a biztonság ama magas fokát elérni, amelyet róluk el kell ismerni.

Hogy mindjárt rátérjek az első pontra, melyet úgy a szakkörök, mint a laikusok a hajó biztonságát illetőleg legfontosabbnak tartanak, utalok a célszerű *válaszfalbeosztásra*, melynek célja a hajó uszóképességét fenntartani. Oly válaszfal-rendszer, mely *biztosan* lehetővé teszi, hogy a hajó összeütközés esetén, még kedvezőtlen körülmények közt is, hogyha már két vagy több egymás mellett levő szakasz vízzel megtelt, uszva a felszínen maradjon. Ez az egyik főindító oka annak, amely igen hosszú gőzösek építésére serkentett. A nagy főméretek azonban más tekintetben is lényegesen nagyobb biztonságot kölcsönöznek a hajónak, amennyiben lehetővé teszik a különösen nagy párkányok alkalmazását, melyek a víznek felülről való behatolását és a gépeknek ennek következtében beálló hasznavehetetlenségét megakadályozzák.

Azonkívül esakis nagy terfogatú hajókon lehet a most szokásos gyorsaságok eléréséhez szükséges erős szerkezetű gépek és kazánok, valamint a szénkészletek nagy súlyát elhelyezni és a modern gőzösekön divó többi óvó-rendszer alkalmazni. De a modern gőzösek elengedhetlen követelményeit, melyek lehetővé teszik, hogy a személyszállító gőzösek minden időjárásban közlekedhessenek az óceánon: a szilárdságot és a hatalmas ellentálló-képességet is csak a méretek nagyobbításával lehetett elérni. A nagyméretű gőzösek mozgékonyasága csak határolt vizeken, partmenti helyeken csökkenhet, ily helyeken pedig több-

Szlovák bank részvénytársaság Ujvidéken

a betétek után fizet 4 és fél százalékos kamatot.

Egy koronás betétek kibocsátása foganatba vétetett!

nyire ki van zárva, hogy a hajó elmerülésének komoly veszedelme fenyegetse az utasokat.

Amennyiben a „Titanic“ balesetéről szóló hírekből következtetni, lehetetlen a katasztrófa okát a hajó főmereveivel valamelyes összefüggésbe hozni. Jégheggyel való összeközösésről van szó, ami még ma is legnagyobb veszedelme a tengeren járó gőzöskönek, míg a dróttalan táviratozásban és a víz alatti jelzésekben oly eszközöket találtak, melyek a más hajókkal közös időben való összeközösés veszélyét jelentékenyen csökkentik.

Kisebb, kevés számú utas befogadására alkalmas hajó katasztrófa emberélet-vesztés tekintetében bizonyára nem járhat oly komoly következményekkel, mint nagy gőzösknél, viszont bizonyos számú utasoknak nagy gőzös helyett több kisebb gőzöskkel való szállítása aránylag fokozza a veszély valószínűségét, egészen eltekintve attól, hogy a mai közlekedési viszonyok mellett nem is volna lehetséges a személyforgalmat kis hajókkal lebonyolítani.

HIREK.

Királyi elismerés Király ő felsége legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy *Belohorsky* Gábor nyug. ág. ev. főesperesnek a katonai lelkészkedés terén hosszú időn át szerzett érdemei jutalmául a királyi kegyelemnek elismerése kifejeztessék. Ezen királyi elismerést tudató megleghangú leirata kapcsán *Scholtz* Gusztáv püspök úgy a maga, mint bányai egyház kerületének nevében is legmelegebb üdvözléseit nyilvánítja, kérve a jószágos Istent, hogy a királyi kegyelmeztelt kitértetésének élvezetében sokáig boldogan éltesse. — Ad multos annos!

Májusi előléptetések. A Károly román király nevét viselő 6. gy. ezred ujvidéki zászlóaljánál *Huber* Gottfried őrnagy alezredese, *Deutsch* Izidor, *Pfeiffer* Viktor és *Hahne* Rezső századosok pedig őrnagyokká léptek elő. — A helybeli honvéd zászlóaljánál *Vörös* László főhadnagy százados, *Jablonszky* Kornél hadnagy főhadnaggyá és *Fejes* Gyula tiszthelyettes hadnaggyá neveztetett ki.

Flórián ünnepét önk. tűzoltóink e hó 4-én a r. k. belvárosi templomban hallgatott ünnepi misével, este pedig *Winkle* Flórián-tornében rendezett társasvacsorával ülték meg.

Májusi ajtatoságok. A belvárosi r. kat. templomban e hó 1-én kezdődtek a májusi ajtatoságok, melyek hétköznapokon d. u. 7, vasár- és ünnepnapokon pedig d. u. 4 órakor tartatnak. Szombaton ezen ajtatoságot egyházi szent beszédet előzi meg.

Ujvidék idegenforgalma. Idegen forgalmunk egyik erős tényezője az ujvidéki gyógyfürdő, amely amióta részvénytársasággá alakult, még hatalmasabb mértékben szolgálja az idegen forgalmunkat és jóleső örömmel tölthet el minden ujvidékit, hogy városunk ezen népszerű kulturintézménye nemcsak az ország minden részéről, de külföldről is tekintélyes számban vonz idegeneket. Dr. *Vilt* Vilmos, a gyógyfürdő részvénytársaság ujonnan szerződött orvosa, aki több fürdőhelyen, mint fürdőorvos működött és aki legutóbb *Gróf* Zichy Aladár uradalmi orvosa volt, május hó 1-én a fürdőben megkezdte orvosi rendelését és d. e. 9-től 11-ig és d. u. 3-tól 5-ig a fürdőt felkereső betegek rendelkezésére áll. A vizgyógyintézeti kurák és az összes gyógymódok kizárólag személyes ellenőrzése és vezetése alatt alkalmaztatnak. Az ujonnan érkezett idegenek sorából a következőket sikerült feljegyeznünk: *Maresok* Pál, *Pincéd*, *Pilcz* Károly áll. hivatalnok és *Pilcz* Károlyné *Monasztir* (Kis-Ázsia), *Sterl* Ferenc ke-

reskedő *Vukovár*, *Vuoskovits* Milán földművelő, *Belegis*, *Gieskan* Mór földbirtokos, *Pinczéd*, *Csernus* Ede szállodás, *Topolya*, *Grösser* Lajos, *Nagyvárad*, *Schaeffer* Imre, vasuti vendéglős, *Kecskemét*, *Gebhard* Ferencné, *Pécs*, *Nidakovits* György, *Baja*, *Orth* Miklós tanár, *Temesvár*, *Halasy* Ede birtokos, *Debreczen*, *Funk* Hedwig, *Sófia*, *Diamant* Ede, *Arad*, *Lucsinsics* Péter dr. orvos, *Sarajevo*, stb. stb.

Vasutasok előléptetése. Az ujvidéki vasutasok közül a májusi előléptetések alkalmából *Rados* Gyula Elemér ellenőr, *Hollósy* Béla hivatalnok, *Hollós* Márton mérnök és *Schöffner* Imre osztálymérnök magasabb fizetési osztályba nevezettek ki.

Százéves jubileum. *Bierti* Pál, aki messze vidéken, az ország határán túl is kitűnőnek ismert szalámi gyártásával nevet szerzett magának, április hó 30-án érte meg születésének 100-ik évfordulóját. A nem mindennapi, ritkaság számba évfordulót az ősz jubiláns ismerősei és jóbarátai arra használták föl, hogy esendes magányában, teljes visszavonultságában is felkeresték és a legjobb üdvözléseikkel halmozták ki.

A gyermekbarátok egylete a szegény gyermekek telruházására évenként tartani szokott jótékony célú ünnepség idejét f. június 2-ára tűzte ki. Az ünnepély a polg. lövöldében lesz s a rendező bizottság már most hirdozik azon, hogy minél több élvezetet nyújtson a közönségnek s minél több anyagi eredmény jusson a jótékony célra.

Majális. A kir. kath. magyar főgimnázium a hó 26-án a polg. lövöldé helyiségében hangversenyyel egybekötött majális rendez.

Anyakönyvi hír. Az anyakönyvi hivatalnál ápr. 26. május 3-ig bejelentett születések 15, még pedig 5 fiú, 10 leány; meghalt: 15.

Sport hír. A mai napra kitűzött bajnoki mérkőzés, a *Temesvári* Kinizsi sport egylet és *Ujvidéki* Atlhetikai Club között, a *Temesváriak* lemondása folytán elmaradt.

Apolló színház. „Vetélytársnők“ a címe annak a szenzációs három felvonásos társadalmi drámának, amelynek kizárólagos előadási jogát nagy anyagi áldozatokkal szerezte meg az *Apolló* — E remek mozgókép — újdonságnak a cselekménye teljesen hatalmába kerít s a szenzáció erejével hat. Az *Apolló* mozgókép palota érdeme, hogy ezen, már terjedelménél fogva is páratlanul álló mesteri fevélelt hétfőn, kedden műsorába felvette és ezzel a legkiválóbb műélvezetet nyújtja. — Az előadások két órát tartanak. —

Strajk. A selyemgyár munkásnői e hó 2-án strajkba léptek, fizetésemelést és a büntetési pénzek eltörlését követelve. A selyemgyár igazgatója *Herbich* József a strajkolók kívánságait azonnal kielégíteni nem tudja, hanem bevárja a selyemgyár bérlőjének, *Berenger* ez iránti határozatát, mely előreláthatólag a méltányosság szempontját fogja kielégíteni.

Tvh. közgyűlés. Vár. törvényhatóságunk legközelebbi rendes havi ülését jövő hét csütörtökén, május 9-én tartja.

A kir. kath. magyar főgimnázium. tanulói m. vasárnap *Megyesi* Ferenc igazgató és *Kovács* Mihály tornatanár vezetésével *Zomborba* rándultak s az ottani főgimnázium tanulóival füleslabda és egyéni versenyekben mérkőzött. Tanulóink az összes versenyekben igen szépen álltak meg helyüket.

Sport vendégek Ujvidéken. Mint biztos helyről értesülünk, az *Ujvidéki* Ath. Club számos vidéki sport egyletet fogad vendégül május és június havában; a legközelebb az *Aradi* Testgyakorlók és a *Budapesti* Ifjak sport egylete, még azonkívül *Baja*, *Pécs*, *Kecskemét*, *Szeged* s még számtalan egyesület. UAC. nektek sok szerencsét.

Uj orvosok. *Matkovits* Béla főispán *Dr. Fodor* Lajos és *Dr. Szűcs* Sándor orvosokat a vár. közközházi orvosokká nevezte ki.

A Dmke. ujvidéki fiókja e hó 12-én, jövő vasárnap d. e. fél 11 órakor a *Folyam* mérnöki hivatal helyiségében rendes évi közgyűlést tart.

A szabadkai filharmonikusok e hó 11-re tervezett hangversenye e hó 15-re halasztatott.

A legnagyobb diadal. Az élet felett való legnagyobb diadal kétségkívül a jó egészség. Ép szervezet, jó erő, életkedv megbecsülhetetlen kincsek, melyeket mindenáron meg kell őrizni. Ezt a nagy célt semmi nem szolgálja jobban, mint a *Nutrigen*, ez az ideális összetételű tápszert, amely a vért, a csontokat, az idegeket, az ellentálló erőt egyaránt fokozza. Egészséges embernek is szüksége van erre a *Nutrigenre*, a betegség folytán elgyengült ember pedig bünt követ el, ha hanyatlott energiáját, esüggött közérzését nem *Nutrigen*gel frissíti fel. A *Nutrigen* Vállalat (*Budapest* VII. Erzsébet-körút 16. főlemezlet 50) mindenkinek kívánatára mintát és ingyen ismertető könyvet küld a *Nutrigen*ről.

Egy közs. jegyző ünnepése. *Ritka* és mélyen megható ünnepség folyt le *Piros* vasárnap, ápr. 28-án abból az alkalmából, hogy a községnek 48. évén át buzgó munkásságu jegyzője, *Zsigmond* Gyula a jól megérdemelt nyugalomba vonul. A község elöljárósága már délelőtt meleg ovációban részesítette, este pedig az ovoda ünnepiesen feldíszített helyiségeiben társasvacsora volt, melyet kitarással, a reggeli órákig lejtett tánc és vig mulatozás követett. A résztvevők között, számba 70-en felül, ott volt a járás jegyzői kara, a szomszéd járásek jegyzői, *Trenka* szolgabíró, *Kiss* Gyula, a jegyzői egylet elnöke, a családtagok s *Piros* község képviselői. Az ünnepeltre mondott sok-sok lelkessélt lelkesebb felköszöntő közül kivált *Szabó* Péter, ev. ref. esperesnek majd 3/4 óráig tartó s könyekre indító felköszöntője, ki az ünnepelt jóformán egy felszázados munkásságának közvetlen tanuja s munkatársakép, összes érdemeit méltatta. A lendületteljes, igazán remek beszéd mély hatást tett a jelen voltakra, akiknek mindegyike a szeretet és tisztelet megnyilvánulásával övezte a bucsuzó és mélyen meghatott ősz jegyzőt.

Palocs kies fürdőjét május hó 1-én nyitották meg hivatalosan.

A leggazdagabb források kétségkívül a pöstyéniek és pedig azok, amelyekre az új fürdő- és szálló-palotának, a *Thermia* Palace-nak építése közben bukkantak. Ezt a hatalmas épületet, mely közel 300 szobát, 400 fürdőcellát, hatalmas társas helyiségeket, hideggyógyvizintézetet stb. stb. egyesít magában, télen kizárólag a melegforrások segítségével fűtik. A természet bámulatos jelensége továbbá, hogy ezek a források annál melegebben fakadnak fel, minél magasabb a szomszédos Vág vízállása, ám minimális hőmérséklete is meghaladja a 70 fokot.

Földkölcsonók becsülésének ellenőrzése. A Magyar Közetítő Bank Részvénytársaság, mely az első üzletében bőséges tartalékolás dacára 6 százalék osztalékot fizetett részvényeseinek, értesülésünk szerint a

SALVATOR kiváló bor- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatásu. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Rapható dsványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Sinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

tőkefelemeléssel kapcsolatban minden vármegye területén bizalmi férfiakat keres. Ezeknek, mint a bank választmányi tagjainak feladata volna a környékükön előforduló birtokbecsléseket illő díjazás ellenében ellenőrizni. Akik ezen bizalmi küldetés iránt érdeklődnek, közelebbi felvilágosításért forduljanak a bankhoz. Budapest, VI., Teréz-körút 46.

Magyar Hét Zomborban. A magyar Védő-egyesület zombori fiókjá Vértesi Károly elnöke alatt f. június 5 12-ig Magyar Hét rendezését határozta el.

Anyós és vő. Mészáros Jánosné zentai lakos feljelentette vejét, Száraz Jánost, mert ez ittas állapotban megverte. A bepanaszolt vő azzal védekezett, hogy kénytelen volt valami erősebb intézkedéssel tartani távol magától anyósától, mert az folytonosan zaklatta, hogy ne csak a leányát, hanem őt is részósítse szerelmében. Egy kis veréssel akarta lelohasztani anyósának iránta való nagy vonzódását.

A m. kir. belügyminisztérium 174425 IV. c. 1911. számú körrendeletével elrendelte, hogy az állami anyakönyvvezetők óvodai és elemi iskolai beiratási célra az ez iránt jelentkező szülők (gyám) kérelmére, tankötelesek részére anyakönyvi kivonat helyett fenti körrendeletével előírt minta szerint „Tanúsítvány”-t állítsanak ki.

Bácsbodrog vármegye törvényhatósága által kezelt ifjabb báró Rudics József féle ösztöndíjalapból az 1912/13. tanév elejétől kezdve egy ösztöndíj fiatanulónak fog az erre illetékes bizottság által a nagyméltósága m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter jóváhagyásának fentartása mellett adományoztatni. A részletes feltételek a városi tanács katonai ügyosztályában (Városháza II em. 43. ajtó) a hivatalos órák alatt betekintheők.

A m. kir. főreáliskolában, valamint a Ludovika-Akadémiában az 1912-1913 tanév kezdetén betöltendő államköltséges (teljesen díjmentes vagy féldíjmentes), továbbá alapítványos és fizetési helyekre vonatkozó „Pályázati Hirdetmény” a városi tanács katonai ügyosztályában a hivatalos órák alatt betekintheők. Pályázók az összes tudnivalókról bővebb felvilágosítást nyerhetnek a „Tájékoztató a m. kir. honvéd Ludovika Akadémiába való felvételre pályázók részére” című füzetekből, melyek az illető intézet parancsnok-ságánál díjtalanul kaphatók.

Miért pótolhatja csak egy tejtartalmu készítmény az anyatejet? Mert összetételében a természethez hű maradt és nem tartalmaz mesterkelt, vegyileg előállított részeket, melyek megemésztésével a csecsemő gyomra hiába fáradsa. A Nestlé féle gyermekliszt az egész világon elért rendkívüli eredményét például csak azon körülménynek köszönheti, hogy főalkatrésze tiszta alpesi tejből áll. „A Nestlé féle gyermeklisztet hosszú tapasztalat után szívesen ajánlom”, - mondá dr. Dirmer tanár, a budapesti babaiskola igazgatója - „mert alkotórészei közt legnagyobb mennyiségben tiszta, jó svájci tejet tartalmaz és ez oknál fogva már a 3-4 hónapos csecsemő is jól tűri és mert a csontképződést előmozdítja”.

Felolós szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**
Laptulajdonos az úvidéki függetlenségi és 48-as párt.
ad. 9548. szám. kig. 1912.

Póthirdetmény.

A felállítandó m. kir. mértékhatóság hivatal részére szükséges helyiségek bérlése ügyében kelt hirdetésünk kiegészítésül közzhírré tesszük, hogy a kérdéses hivatalnak a hivatalos helyiségeken kívül egy 3,5 m. hosszú, 2,5 m. széles és 2,5 m. magas kocsiszinre is van szüksége.

A kocsiszinre egymagában is tehető ajánlat, mely ugyancsak folyó évi május hó 15-ig a m. kir. központi mértékügyi intézetnél Budapesten nyújtandó be.

Újvidék szab. kir. város tanácsa, 1912. évi május hó 1-én.

Dr. Demetrovits.
polgármester.

Szives tudomásul.

Van szerencsém szives tudomásra hozni, hogy Bernold Lipót és fia cég kötelekéből Bernold Szilveszter kilépett s hogy mint eddig, ezentul is az építő-asztalos és lakatos ipart gyáramban tovább folytatom Bernold Lipót korábbi cég alatt. Az eddigi aktívák és passzívák tehát az én tulajdonomba mentek át s kérem a n. é. közönséget, hogy továbbra is bizalmában részesíteni kegyeskedjék, minek viszonzásául arra törekszem, hogy t. megrendelőim igényeit a lehető legjobban kielégítem.
Tisztelettel
Bernold Lipót.

Tűzifa-felapritás!

Villanyerőre berendezett tűzifa-felapritótelepünkön 3/4 óra alatt felapritunk egy öl tűzifát a következő díjak mellett:
1 öl tűzifa fűrészelésért . . . . . K. 2. —
1 „ „ fűrészelésért és hasogatásért „ 4. —
1 „ „ fakamrába a pincébe rakosgatásért 1. házba szállításért „ 2.40

Telefon megrendeléseket is pontosan eszközöltetünk.

Teljes tisztelettel
Ernst János és Fiai.

Egy kisebb és egy nagyobb Bolthelyiség

portáléval és villanyos világítással f. é. június 1-től kiadó II. Rakóczi Ferenc-utca 28. számú sarok házban (kis Wágner) Bővebbet Dr. Lorándnál.

A mesterdálnok. . . . .

Cipőm szép és tökéletes,
Benne jární élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

kaucuk sarok.

Főrangú hölgyek legkedvenceb szépítőszere a FÖLDES-féle MARGIT-KRÉME.

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos buvárlatok alapján készült arc-kréme és mert hírneves vegyészek állítása szerint ez a legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépítő és finomító.
A Margit-krémet a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely valóban meglepő, gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle és az üde, telt, bársonysima s rózsásfehér lesz.
Pár nap alatt eltűnnek a ráncok, re. ok, szeplők, májritok és mindennemű kiütések.
A Földes-féle Margitkréme nemcsak szépíti az arcot, hanem ápolja és megóvja az id. járás, a nap és szél minden befolyása ellen.

Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk!
Kapható az egész világon. Tégelye I. kor. és 2. kor Margit-szappan 70 fill. Margit-puder I. Kor. 20 fill.
Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD

Kiadó lakás.

Egy szép lakás, mely áll 2 utcai s udvari szobából, előszoba, éléskamra és fatérszorból, f. május 1-vel bérbe adó.
Bővebbet: Lövész utca 6/a.

Biztosító Társaság,

amely az életbiztosítási ágazaton kívül minden egyéb ágazatot kultivál,
Ujvidéken
Főügynökséget szándékozik szervezni. Jó összeköttetésű egyének nyújtsák be ajánlataikat
„Állandó existencia 7312” jelige alatt Haasentein és Voglerhoz, (Jaulus és Társa) Budapest.

Tisztíts csak

Globus
Fém tisztítókivonatal
legjobb Fém tisztítő a világon

ajánlja dusan felszerelt fűszer, kávé, tea, rum-, ásvány vizek és magyarádi hegyaljai borok nagy raktárát. Különösen figyelembe ajánlja szőlősgazdáknak a nála kapható „Kontinentál” nevű szőlőjótógumit, mely a maga nemében páratlan s a legrosszabb időben is kitart. Erről számos elismerő levél tanuskodik. Különösen ajánlja továbbá a „Saxonia” rézgálicot, mely 96%-os, rafinált stb.

Dus választéka

van konyhakerti magvakból is, melyeknek csiraképeségeért jótáll.
Árjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgál.

M. kir. dohány, szivar, okmány s postabélyeg drude.

929/0-os denaturált aszsz.

VÉR ERŐ

Csak úgy lehet a leves jó,
Ha van benne Diana só.

MARKBREIT-féle

DIANA SÓ

erősíti az emésztőszerveket, *erősíti* a gyomorizmot, *erősíti* a gyomor-falat, *erősíti* a beleket, *frissíti* a gyomoridegzetet, *frissíti* a vérműködést, megjavítja az étvágyat, *rendbe hozza az elrontott gyomrot. Erősíti a levest.*

Azért tesz minden ember

Diana só-t a levesbe.

Nem is lehet a leves jó,

Ha nincs benne Diana só.

Főraktár:

WAGNER TESTVÉREKNÉL

Ma pont frissen pörkölt kávé.

Tekintse meg villany pörköldénket.

WAGNER TESTVÉREK

UJVIDÉK.

5-100

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényneél, *csúsznál, és meghűléseknél.*

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. no.

Semmi tészta

semmi kuglóf, semmi sütemény Dr. Oetker-féle süsítőpor hozzájárulása nélkül nem készül, mert ez szép kinézetű és könnyű emésztést ad és nagyobb, minőségű tészta. A tészta Dr. Oetker-féle süsítőporral állítják elő, különösen a gyermekekre nézve a husnemiek elébe helyezendők, mert tejet, lisztet, zsírt, tojást, cukrot tartalmaz, tehát az e-ből szer-vezetnek szükséges tápszert s ami gyermekeknél fontos, emészthető formában. Készítsen a gyermekei táplálásában tészta.

Dr. Oetker-féle süsítőporral 12 f.
mely mindenhol a milliószer bevált receptekkel rakta van.
Vigyázzunk, hogy valódi Oetker-féle sütőport kapjunk.

1-3

Bérmaajándékok.

Aki a közelgő bérmlás alkalmával bérmafiának, bérmafényának igazán állandó értékű, kedves bérmaemléket akar adni, forduljon bizalommal

Tausch János ékszerészhez

Kossuth Lajos utca 10. sz. a szerb kereszt mellett, a nagy dohány-tözsde áttellenében.

Legnagyobb választék a legfinomabb ékszerek és mindennemű arany, ezüst árukban. Szabályozott arany, ezüst, acél és nikkel zsebórák, ugy-szintén mindennemű s legjobb gyártmányu inga, fali és ébresztő órák.

Továbbá nagy választékú chinaezüst, luxus tárgyak és első minőségű evőkészletek szabott árban.

Az összes arany és ezüst áruk hivatalosan fémjelvezék. Jótállást vállalok minden nálam vásárolt, vagy javított óra helyes járásaért.

2-4

Ha „FORHIN”-nal permetez,

mert a „FORHIN” a sokszorta megjavított.

BORDÓI KEVERÉK

kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is. Bármily harmatnál is permetezhet vele. Semmi üledéke nincs. Számtalan elismerő nyilatkozat: Gyártuk az eddig dr. Aschenbraudt szabádmát képezett Rézkénport és bordói port is. Kérjen ingyen és bérmentve leírást a

FORHIN-gyártól, Budapest, Képvisele: Kantor Izidor, Ujvidék.

Egyedüli árusító Ujvidéken: Findeisen Gusztáv kereskedő.

Menyasszonyok

és butorvásárlók figyelmébe.

Aki szolid és jó butort óhajt készíttetni, az bizalommal forduljon a régi és jó hírnevű

LENKEY IMRE céghez Ujvidék, Uszpenzka utca 8 szám.
Költségvetések és rajzok díjtalanok.

Telefon sz. 186. Telefon sz. 186.

Teljesen megbízható előnyösen ismert cég.

Elvállal konyhaberendezést, üzleti berendezést, épületmunkát és portál és minden e szakmába vágó cikkek készítését is.

Hungaria könyvnyomda Ujvidék.